

Απογευματινή ενημερωτική εκδήλωση με θέμα
**Η Αγορά Ηλεκτρικής Ενέργειας σε Μετάβαση- Τελευταίες Εξελίξεις
σε Ελλάδα και Ευρώπη**

Τετάρτη 28 Μαρτίου 2018, Wyndham Grand Athens, Οδός Μεγάλου Αλεξάνδρου 2, Αθήνα

Εναρκτήρια ομιλία Γιάννη Χατζηβασιλειάδη, Προέδρου IENE

Αξιότιμοι Κυρίες και Κύριοι,

Εκ μέρους του IENE σας καλωσορίζω στην Απογευματινή Εκδήλωση με το επίκαιρο θέμα «**Η Αγορά Ηλεκτρικής Ενέργειας σε Μετάβαση - Τελευταίες Εξελίξεις σε Ελλάδα και Ευρώπη**».

Η απελευθέρωση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας στην ΕΕ από τη δεκαετία του 90' οδήγησε στην μετάβαση από τον μονοπωλιακό χαρακτήρα των εταιρειών ηλεκτρισμού, κρατικών και ιδιωτικών, σε μια ανταγωνιστική αγορά με ελεύθερη πρόσβαση και κύριο στόχο το όφελος της οικονομίας και των καταναλωτών.

Κατά την εξελισσόμενη πορεία της αγοράς οι στόχοι μείωσης εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής δημιουργούν νέες προκλήσεις. Η αυξανόμενη διείσδυση των ΑΠΕ με την αποκεντρωμένη παραγωγή επιβάλλουν τον ριζικό μετασχηματισμό του ηλεκτρικού συστήματος και των αγορών. Νέες και καινοτόμες τεχνολογίες και η ψηφιακή τεχνολογία εισέρχονται στον ηλεκτρισμό με το μεγάλο πλήθος των παραγωγών από ΑΠΕ, προσφέροντας και νέες υπηρεσίες, ενώ επεκτείνεται η χρήση του ηλεκτρισμού και σε άλλους τομείς, όπως οι μεταφορές.

Σε αυτό το μεταβαλλόμενο περιβάλλον για καθαρή ενέργεια η Ευρωπαϊκή Ένωση με συντονισμένες προσπάθειες προωθεί την δημιουργία ενιαίας αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας στην Ευρώπη και σύζευξη των αγορών για σύγκλιση των τιμών, με την Ελλάδα να ακολουθεί.

Στις επόμενες δεκαετίες η μείωση των εκπομπών θα επιτυγχάνεται με δράσεις στην ενεργειακή αποδοτικότητα και στην αυξανόμενη διείσδυση των ΑΠΕ και συμπληρωματικά με τη χρήση του φυσικού αερίου. Οι προβλέψεις αύξησης της ετήσιας ζήτησης που γίνονταν στην δεκαετία του 90' με την απελευθέρωση της αγοράς ανήκει στο παρελθόν. Η εξοικονόμηση ενέργειας στις επόμενες δεκαετίες που εκτιμάται σε 30%-40% θα μειώσει την κατά κεφαλή κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας και σε συνδυασμό με το πλήθος των παραγωγών-καταναλωτών με ΑΠΕ, θα επηρεάσει τον όγκο της αγοράς. Εμφανίζονται όμως νέες προκλήσεις στην αγορά με τις νέες τεχνολογίες στον τομέα, αρκεί οι προκλήσεις του αύριο να μην αντιμετωπίζονται με τις πρακτικές του χθες.

Η αγορά ηλεκτρικής ενέργειας επηρεάζεται από τις εξελίξεις αλλά παραμένει ανταγωνιστική δημιουργώντας νέες ευκαιρίες για τους συμμετέχοντες.

Στα επόμενα χρόνια οι ΑΠΕ και βασικά η ηλιακή και αιολική ενέργεια, μαζί με μονάδες κυρίως φυσικού αερίου θα αποτελέσουν το κατεξοχήν αντικείμενο στις αγορές.

Το βασικό χαρακτηριστικό της ενέργειας των ΑΠΕ είναι το πολύ χαμηλό κόστος λειτουργίας σε αντίθεση με τις συμβατικές μονάδες ορυκτών καυσίμων. Αυτό το πλεονέκτημα δίδει μια άλλη δυναμική στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας για την βέλτιστη αξιοποίησή τους σε συνδυασμό και με τη χρήση σύγχρονων εργαλείων ακριβούς πρόβλεψης παραγωγής.

Επιπλέον, οι εφαρμογές προηγμένων τεχνολογιών υπό εξέλιξη στα συστήματα των ΑΠΕ καθιστούν εφικτή την προσφορά πολύτιμων επικουρικών υπηρεσιών στο δίκτυο που θα συμμετέχουν στην αγορά.

Ένα πλήθος μικρών μονάδων παραγωγής από ΑΠΕ με την χρήση των σύγχρονων τεχνολογιών ICT μπορούν να αποτελέσουν μια εικονική μεγάλη μονάδα παραγωγής (virtual utility ή aggregator) για να συμμετέχει στην αγορά με τα κατάλληλα εργαλεία πρόβλεψης παραγωγής.

Λόγω των νέων χαρακτηριστικών στην παραγωγή με τις ΑΠΕ αναμένεται πιο συχνά η ζήτηση φορτίου αιχμής και η μεταβλητότητα των τιμών στην αγορά. Παράλληλα, οι τάσεις που διαφαίνονται για την κάλυψη της ζήτησης πλέον, μαζί με την ευελιξία στην παραγωγή, αφορούν και τη ρύθμιση της ζήτησης, (DSR, demand side response), οπότε σημαντικός παράγοντας είναι η ευελιξία στη ζήτηση, η οποία μπορεί να πριμοδοτείται.

Αναμένεται ότι αυτές οι αλλαγές θα έχουν επιπτώσεις ιδιαίτερα στην λειτουργία της αγοράς εξισορρόπησης και θα απαιτήσουν την προσαρμογή της αγοράς με νέους σχεδιασμούς.

Ένα νέο αντικείμενο για την αγορά, πολλά υποσχόμενο, είναι οι μονάδες αποθήκευσης για το δίκτυο (Grid-scale), αξιοποιώντας την φθηνή ηλεκτρική ενέργεια των ΑΠΕ. Αυτές οι μονάδες πλην των άλλων, προσφέρουν άριστες υπηρεσίες στο δίκτυο για ρύθμιση συχνότητας και τάσεως αυξάνοντας και την αξιοπιστία του συστήματος. Εξυπηρετούν αθόρυβα και αποτελεσματικά το δίκτυο στις αιχμές και ανταγωνίζονται τις συμβατικές μονάδες που σχεδιάζονται για την κάλυψη των αιχμών. Με την μεγάλη διείσδυση των ΑΠΕ οι επικουρικές υπηρεσίες αποκτούν ιδιαίτερη σημασία και αξία στην αγορά.

Μια σημαντική παράμετρος εκτός από την ασφάλεια ενεργειακού εφοδιασμού κυρίως για το φυσικό αέριο, είναι η αξιοπιστία παροχής ηλεκτρικής ενέργειας και η ανθεκτικότητα του συστήματος στις περιπτώσεις ακραίων καιρικών φαινομένων και κυβερνοεπιθέσεων που αφορούν και την λειτουργία της αγοράς, καθώς ο ηλεκτρισμός αποτελεί την πλέον κρίσιμη υποδομή.

Το σύστημα αποθήκευσης παρέχει σημαντική συμβολή στην αντιμετώπισή τους μαζί με νέες ιδέες, όπως Microgrids, Smart grids, virtual power plants κλπ και καινοτόμες τεχνολογίες στους νέους σχεδιασμούς του ηλεκτρικού συστήματος, τα οποία συμβάλλουν στην ομαλή λειτουργία της αγοράς.

Μια νέα πρόκληση είναι η ηλεκτροκίνηση με το μεγάλο πλήθος των αυτοκινήτων στα επόμενα χρόνια με επιπτώσεις στην χονδρεμπορική αγορά και στη λιανική. Θα χρειασθούν νέες υποδομές και νέα εργαλεία διαχείρισης των νέων φορτίων, που θα συναρτώνται με τις τιμές της αγοράς.

Υπάρχουν καλές προοπτικές για την αξιοποίηση των μπαταριών της ηλεκτροκίνησης με την χρήση των σύγχρονων τεχνολογιών ICT για να αποτελέσουν μια εικονική μεγάλη μπαταρία (virtual battery) για να συμμετέχει στη διαχείριση του δικτύου και στην αγορά αμφίδρομα με τα κατάλληλα εργαλεία.

Σημαντική παράμετρος για την ομαλή λειτουργία της ενιαίας αγοράς και την σύζευξη των αγορών για την επίτευξη σύγκλισης τιμών είναι οι ισχυρές διασυνδέσεις μεταξύ των εθνικών συστημάτων. Αυτές οι διασυνδέσεις εκτός από την λειτουργία των αγορών εξυπηρετούν και τη λειτουργία του ηλεκτρικού συστήματος με την αβεβαιότητα που χαρακτηρίζει την ηλιακή και αιολική ενέργεια, ενώ δεν πρέπει να αγνοείται και η γεωπολιτική διάστασή τους που συνδέεται και με την ασφάλεια εφοδιασμού.

Ως εκ τούτου απαιτούνται επενδύσεις στις διασυνδέσεις και ιδιαίτερα προς δυσμάς με την Ιταλία για άμεση πρόσβαση στις αγορές της κεντρικής Ευρώπης. Μεγάλες επενδύσεις αναμένονται επίσης στα δίκτυα της διανομής για τον μετασχηματισμό τους ώστε να ενσωματώσουν τις ΑΠΕ, οπότε τόσο ο ΑΔΜΗΕ όσο και ο ΔΕΔΔΗΕ στα επόμενα χρόνια θα έχουν ένα ευρύ πρόγραμμα επενδύσεων που δεν έχει σχέση με τα προηγούμενα χρόνια. Βεβαίως, οι μεγάλες επενδύσεις αναμένονται στην παραγωγή και στις μονάδες αποθήκευσης.

Η λειτουργία της αγοράς στο μέλλον καθίσταται πιο σύνθετη και διεθνοποιείται με τις διασυνοριακές συναλλαγές αμφίδρομα, δίνοντας νέες ευκαιρίες για τους συμμετέχοντες στην αγορά, ενώ θα χρειασθούν νέα προηγμένα εργαλεία για τη λειτουργία της. Το ρυθμιστικό πλαίσιο πρέπει να ανταποκρίνεται στις εξελίξεις και εδώ ο ρόλος της ΡΑΕ είναι καίριος για την εξέλιξη της αγοράς αλλά και για τις αναγκαίες επενδύσεις.

Η δημιουργία του Ελληνικού Χρηματιστηρίου Ενέργειας αναβαθμίζει τις ενεργειακές αγορές με διαφάνεια και αξιοπιστία συμβάλλοντας στην διασυνοριακή συνεργασία και αυξάνει το ενδιαφέρον για τους επενδυτές και τους συμμετέχοντες στην αγορά.

Με προηγμένα συστήματα χρηματιστηριακών συναλλαγών αναμένεται μεγαλύτερη ρευστότητα στην αγορά σε ένα πιο ανταγωνιστικό περιβάλλον προς όφελος των τελικών καταναλωτών.

Καλωσορίζουμε την είσοδο του Ελληνικού Χρηματιστηρίου Ενέργειας στην ενεργειακή αγορά και ελπίζουμε με σταθερά βήματα και συγκροτημένα σε ένα πρωταγωνιστικό ρόλο στις αγορές της ΝΑ Ευρώπης.

Οι προσπάθειές μας στο IENE είναι να αναλύουμε και να δίνουμε τις προοπτικές για τις εξελίξεις προς το μέλλον του ενεργειακού συστήματος και των αγορών και για την πορεία μετάβασης, που αποτελεί μια συναρπαστική πρόκληση.

Με την συμβολή διακεκριμένων ομιλητών και την συμμετοχή του εκλεκτού ακροατηρίου ευελπιστώ σε μια καρποφόρο συζήτηση για να οδηγηθούμε σε χρήσιμα συμπεράσματα.

Κλείνοντας, θα ήθελα να ευχαριστήσω τους χορηγούς της εκδήλωσης, τις εταιρείες Μυτηληναίος, την ΔΕΗ, την Ήρων και την Ensco που συνέβαλαν στην πραγματοποίηση αυτής της εκδήλωσης και τους χορηγούς επικοινωνίας, Η Ναυτεμπορική, naftemporiki.gr και το energia.gr για την προβολή της.

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας!